

I. Instrukcja sporządzania Studium Wykonalności przedsięwzięcia

1. Studium Wykonalności składa się z dwóch części: opisowej i obliczeniowej.
2. Studium Wykonalności dostarczane jest w wersji papierowej i elektronicznej.
3. Część opisowa Studium Wykonalności.
 - a) Część opisowa Studium Wykonalności sporządzana jest w postaci odrębnego dokumentu.
 - b) Zakres części opisowej:

1. Informacje o Wnioskodawcy.
 - 1.1. Forma prawna i struktura własnościowa.
 - 1.2. Przedmiot działalności.
 - 1.3. Historia.
 - 1.4. Analiza wyników finansowych za trzy lata poprzedzające rok złożenia wniosku.
 - 1.5. Kwalifikacje i doświadczenie kadry zarządzającej.
 - 1.6. Doświadczenie Wnioskodawcy w realizacji innych przedsięwzięć.
 - 1.7. Plany na przyszłość.
2. Opis przedsięwzięcia.
 - 2.1. Cel, opis i zakres rzeczowy przedsięwzięcia.
 - 2.2. Analiza techniczna i technologiczna.
3. Analiza alternatywnych rozwiązań (jeżeli dotyczy).
 - 3.1. Charakterystyka alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych i technologiczno-organizacyjnych.
 - 3.2. Ekonomiczne i finansowe porównanie rozważanych rozwiązań alternatywnych.
4. Plan wdrożenia przedsięwzięcia.
 - 4.1. Struktura organizacyjna jednostki odpowiedzialnej za wdrażanie przedsięwzięcia.
 - 4.2. Niezbędne działania instytucjonalne i administracyjne.
 - 4.3. Przygotowanie do realizacji przedsięwzięcia (stan wynikający z uzyskanych decyzji/pozwoleń).
 - 4.4. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia zgodny z Planem Wdrażania Projektu.
5. Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko
 - 5.1. Uwarunkowania związane z ochroną środowiska
 - 5.2. Standardy emisyjne
 - 5.3. Oddziaływanie zadania inwestycyjnego na środowisko
 - 5.4. Efekt ekologiczny
6. Finansowanie przedsięwzięcia.
 - 6.1. Analiza zdolności Wnioskodawcy do obsługi planowanego zadłużenia związanego z realizacją przedsięwzięcia.
 - 6.2. Planowane koszty całkowite przedsięwzięcia
 - 6.3. Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia.
 - 6.3.1. Środki własne
 - 6.3.2. Środki NMF - warunki dofinansowania proponowane przez Wnioskodawcę (Tabela nr 1): okres wypłat i forma zabezpieczenia zwrotu wnioskowanego dofinansowania.
 - 6.3.3. Zewnętrzne źródła finansowania - warunki finansowe, w tym typ i forma zabezpieczenia zwrotu wnioskowanego dofinansowania.
7. Analiza finansowa.
 - 7.1. Analiza bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy (na podstawie sprawozdań finansowych/budżetowych za 3 ostatnie lata obrachunkowe).
 - 7.2. Założenia i metodyka analizy finansowej.

- 7.3. Analiza popytu i prognoza przychodów sporządzona w oparciu o analizę rynku Wnioskodawcy, tj. system poboru opłat (przychody), usługi/produkty, konkurenci, oferenci, nabywcy, ceny, dystrybucja, itp.
- 7.4. Prognoza kosztów operacyjnych.
- 7.5. Analiza zapotrzebowania na kapitał obrotowy Wnioskodawcy.
- 7.6. Prognoza rachunku zysków i strat, w tym:
 - 7.6.1. Prognoza kosztów i przychodów operacyjnych wyodrębnionych dla przedsięwzięcia (Tabela nr 2),
 - 7.6.2. Prognoza rachunku zysków i strat dla Wnioskodawcy (Tabela nr 3).
- 7.7. Prognoza bilansu dla Wnioskodawcy (Tabela nr 4).
- 7.8. Prognoza rachunku przepływów pieniężnych dla Wnioskodawcy (Tabela nr 5).
- 7.9. Analiza wskaźników efektywności finansowej (IRR, NPV) dla przedsięwzięcia i Wnioskodawcy.
- 7.10. Ocena wykonalności i trwałości finansowej¹.
- 7.11. Ocena wyników analizy finansowej i analizy wskaźnikowej (wybrane zgodnie ze specyfiką branży, rodzajem prowadzonej sprawozdawczości finansowej wskaźniki obrazujące bieżącą i prognozowaną sytuację finansową Wnioskodawcy).
8. Ocena ryzyka i analiza wrażliwości.
 - 8.1. Analiza ryzyka.
 - 8.2. Analiza wrażliwości.
9. Analiza kosztów i korzyści społeczno-gospodarczych sporządzana zgodnie z „Metodyką obliczania wskaźnika efektywności kosztowej uzyskania efektu ekologicznego (WK)”

4. Część obliczeniowa Studium Wykonalności.

- a) Część obliczeniowa sporządzana i prezentowana jest w aktywnym modelu finansowym, sporządzonym w postaci arkusza kalkulacyjnego, posiadającego odrębnie ujęte założenia, obliczenia i wyniki,
- b) Poszczególne skoroszyty arkusza kalkulacyjnego powinny być powiązane ze sobą aktywnymi formułami, aby można było prześledzić poprawność przeprowadzonych obliczeń,
- c) Arkusz kalkulacyjny nie powinien być chroniony i skompresowany,
- d) Wypełnienie Tabel 1- 5 nie zastępuje sporządzenia aktywnego modelu finansowego. Tabele 1- 5 stanowią integralną część Wniosku i służą wyłącznie do prezentacji wyników obliczeń przeprowadzonych w modelu finansowym, w oparciu o przyjęte założenia. Tabele należy opracować zgodnie z Instrukcją wypełniania tabel finansowych wniosku zawartą w pkt. I Instrukcji,

5. Dodatkowe objaśnienia do sporządzenia Studium Wykonalności.

- a) Przedstawiony w Studium Wykonalności zakres analizy finansowej może być rozszerzany odpowiednio do charakteru i/lub struktury prawno-finansowej przedsięwzięcia;
- b) Założenia do analizy finansowej:
 - Poszczególne elementy analizy finansowej powinny posiadać realne i uzasadnione założenia, z przywołaniem źródeł danych lub opisem metodologii ich sporządzenia;
 - Analiza finansowa może być sporządzona w cenach zmiennych uwzględniających zmianę czynników makroekonomicznych lub w cenach stałych, przy czym należy

¹ Wykonalność i trwałość finansową należy rozpatrywać w odniesieniu do Wnioskodawcy z uwzględnieniem realizowanego przedsięwzięcia.

pamiętać o odpowiednim zastosowaniu stopy dyskontowej. Zaleca się stosowanie stopy dyskontowej w wysokości 5% dla cen stałych lub 8% dla cen zmiennych;

- Zagadnienia podatkowe powinny zostać ujęte w oparciu o obowiązujące przepisy prawa;
- Założenia makroekonomiczne powinny zostać ujęte i przedstawione w zakresie adekwatnym dla charakteru projektu i jego modelu finansowego, z podaniem źródeł pochodzenia danych. Zaleca się stosowanie wskaźników makroekonomicznych publikowane przez Ministerstwo Gospodarki w dokumencie pn. „Warianty rozwoju gospodarczego Polski”, korygując nieaktualne dane i przyjmując dane z ostatniego roku dla następnych lat prognozy. W przypadku wykorzystania innych wartości wskaźników makroekonomicznych należy przedstawić uzasadnienie i źródło tych danych.

- c) Planowane źródła finansowania – Wnioskodawca powinien przedstawić planowane źródła finansowania inwestycji w podziale na środki własne, środki NMF oraz zewnętrzne źródła finansowania, przy czym każde ww. źródło powinno być szczegółowo opisane z podaniem warunków na jakich finansowanie ma być pozyskane (okres finansowania, oprocentowanie, zabezpieczenia, itp.).

W przypadku środków własnych należy wskazać czy mają one pochodzić z bieżącej działalności gospodarczej podmiotu, wskazać posiadane lokaty terminowe/rachunki inwestycyjne, jeżeli środki takie miałyby być przeznaczone na finansowanie inwestycji. W przypadku planowanego dokapitalizowania podmiotu należy wskazać kwotę, termin, kto ma objąć udziały/akcje oraz udokumentować, że określony inwestor dysponuje środkami na dokonanie dokapitalizowania.

W zakresie wnioskowanego dofinansowania z NMF należy przedstawić propozycję jego warunków tj. wypłat, karencji, spłat oraz zabezpieczeń zwrotu (patrz wyjaśnienia do Tabeli 1 warunki dofinansowania zawarte w pkt. I Instrukcja wypełniania tabel finansowych wniosku o dofinansowanie).

Zewnętrzne źródła finansowania (np. pożyczka, kredyt bankowy) powinny być opisane w zakresie analogicznym jak dla dofinansowania z NFOŚiGW, przy czym w przypadku pożyczek (tzw. Podporządkowanych, właścicielskich od udziałowca, czy od podmiotu powiązanego) należy przedstawić także sytuację finansową podmiotu udzielającego pożyczki potwierdzającą możliwość dysponowania odpowiednimi środkami (nie dotyczy instytucji finansowych WFOŚiGW lub bank).

- d) Wykonalność i trwałość finansowa – Wnioskodawca powinien dokonać analizy i podsumowania wykonalności i trwałości finansowej przedsięwzięcia. Ważne jest zapewnienie, że Wnioskodawca będzie dysponował środkami pieniężnymi wystarczającymi do wdrożenia przedsięwzięcia, zarządzania aktywami i ich eksploatacji. Analiza przepływów pieniężnych powinna wskazywać, że Wnioskodawca ma dodatnie skumulowane saldo przepływów pieniężnych na koniec każdego roku prognozy.

Jeżeli wykonalność i trwałość finansowa zależy od powodzenia realizacji inwestycji prowadzonej przez podmiot trzeci (np.: możliwość odbioru ciepła jest uzależniona od wybudowania suszarni drewna) należy przedstawić informacje dotyczące aktualnego stanu zaawansowania realizacji tej inwestycji, inwestora, kosztu całkowitego, planowanej daty zakończenia oraz inne informacje niezbędne do oceny wykonalności i trwałości wnioskowanego przedsięwzięcia.

- e) Analiza ryzyka – powinna być wykonana z uwzględnieniem poniższych obszarów ryzyka:

- ryzyko operacyjne (np. posiadanie niezbędnej dokumentacji technicznej i decyzji administracyjnych, prawidłowość i stabilność struktury instytucjonalnej, itp.),
- ryzyko ekologiczne, w tym: osiągnięcia i utrzymania efektu rzeczowego i ekologicznego m.in. w określonych terminach,
- inne, w tym wykonalności i trwałości finansowej.

Analiza ryzyka powinna mieć charakter jakościowy i omówić okoliczności, które mogą spowodować wystąpienie określonej sytuacji. Należy przedstawić ocenę prawdopodobieństwa faktycznego wystąpienia danego ryzyka poprzez przypisanie do niego jednej z trzech kategorii prawdopodobieństwa (niskiego, średniego i wysokiego) oraz opisać okoliczności, jakie przyczyniłyby się do wystąpienia takiej sytuacji wraz ze wskazaniem działań, które podejmie Wnioskodawca w sytuacji wystąpienia ryzyk powodujących zagrożenie wystąpienia utraty płynności finansowej.

f) Analiza wrażliwości – ma za zadanie zbadać wpływ istotnych parametrów (zdefiniowanych czynników ryzyka) na:

- wskaźniki efektywności finansowej (NPV, IRR) wyliczone z uwzględnieniem wnioskowanego dofinansowania z NMF,
- saldo niezdyktowanych skumulowanych przepływów pieniężnych Wnioskodawcy.

Analizę wrażliwości należy sporządzić na okres stanowiący sumę okresu realizacji oraz trwałości finansowej przedsięwzięcia (pięć lat po zakończeniu jego realizacji).

g) Analiza alternatywnych rozwiązań (analiza opcji) – jeżeli dotyczy (uzależnione od charakteru realizowanego przedsięwzięcia).

Uzasadnić wybór najbardziej opłacalnego rozwiązania technicznego i zakresu inwestycji, który pozwala na uzyskanie efektu ekologicznego. Spośród rozwiązań technicznych (technologia, rozmieszczenia przestrzenne, itp.) umożliwiających osiągnięcie celów założonych przy formułowaniu zakresu niezbędnych inwestycji należy w drodze analizy opcji (wraz z analizą tzw. „wariantu zerowego” tj. zaniechanie realizacji przedsięwzięcia), z wykorzystaniem metod ekonomicznych m.in. analiz efektywności kosztowej, wskazać rozwiązania najefektywniejsze ekonomicznie.

h) Analiza kosztów i korzyści społeczno-gospodarczych – należy przeprowadzić jakościową i ilościową ocenę ekonomicznych, społecznych i środowiskowych korzyści, które nie zostały uwzględnione w analizie finansowej.

II. Instrukcja wypełniania tabel finansowych wniosku o dofinansowanie²

1. Okres trwałości

Za okres trwałości finansowej przedsięwzięcia przyjmuje się okres pięciu lat od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia.

2. Okres projekcji

Okres na jaki należy sporządzić projekcje finansowe wynosi okres nie krótszy niż okres trwałości.

² Uwaga: Niespójność danych zawartych w tabelach finansowych może spowodować odrzucenie wniosku

3. Tabele finansowe

Tabela nr 1 – Warunki dofinansowania

W Tabeli nr 1 Wnioskodawca przedstawia propozycję negocjowanych warunków wnioskowanego dofinansowania tj.: wstępną propozycję zabezpieczenia zwrotu dotacji.

Propozycja zwrotu dofinansowania złożona przez Wnioskodawcę powinna odpowiadać stopniowi rozwoju projektu i przygotowania do jego realizacji, w tym uwzględniać stabilność struktury instytucjonalnej, realny harmonogram realizacji przedsięwzięcia. Powinna być adekwatna do zidentyfikowanych ryzyk wykonalności i trwałości finansowej projektu. Należy także uwzględnić posiadane nieruchomości i ruchomości, koncesje, pozwolenia, zawarte umowy, itp.

Propozycja powinna zawierać szczegółowe informacje dotyczące typu, formy, własności i wartości zabezpieczenia (wycenionej/wyliczonej/oszacowanej) – dotyczy w szczególności majątku trwałego i ruchomego, akcji, udziałów, papierów wartościowych, zasobów pieniężnych, itp. Wartość zabezpieczenia powinna być nie mniejsza niż

wartość wnioskowanego dofinansowania. Należy również w syntetyczny sposób przedstawić podstawę/metodę/sposób wyliczenia wartości proponowanego zabezpieczenia.

W przypadku transferu ryzyka (w tym zabezpieczenia) związanego ze zwrotem dofinansowania na inny podmiot niż Wnioskodawca, należy przedstawić także sytuację finansową tego podmiotu (nie dotyczy instytucji finansowych np. WFOŚiGW, banki, firmy leasingowe, itp.).

Podstawą do weryfikacji propozycji Wnioskodawcy będzie przeprowadzona przez NFOŚiGW ogólna ocena sytuacji finansowej Wnioskodawcy, z uwzględnieniem realizowanego przedsięwzięcia.

Przedstawiona przez Wnioskodawcę propozycja podlega weryfikacji przez NFOŚiGW. Propozycja warunków dofinansowania zostanie ustalona w drodze negocjacji z Wnioskodawcą.

Zabezpieczenie zwrotu dofinansowania w formie dotacji ustanawiane jest dla zabezpieczenia zwrotu: dotacji oraz wynikających z umowy należnych odsetek wyliczonych w wysokości jak dla zaległości podatkowych.

Tabela nr 2 – Koszty i przychody przedsięwzięcia

Wypełnienie Tabeli nr 2 **uzależnione jest od charakteru realizowanego przedsięwzięcia**. Wnioskodawca odpowiednio nazywa wiersze w części dotyczącej kosztów i przychodów w celu jak najlepszej prezentacji danych finansowych dotyczących przedsięwzięcia. Zakres tabeli, szczególnie w części dotyczącej kosztów i przychodów przedsięwzięcia może być rozszerzany odpowiednio do charakteru przedsięwzięcia. Prognozę należy sporządzić w układzie rocznym.

Tabela nr 3 – Rachunek zysków i strat Wnioskodawcy³

Tabela nr 3 jest wypełniana przez wszystkich Wnioskodawców.

³ Dane dotyczące źródeł finansowania projektu w prognozach finansowych muszą być zgodne z Planem Wdrażania Projektu oraz źródłami finansowania przedstawionymi we wniosku

Tabela nr 4 – Bilans Wnioskodawcy³

Dane zawarte w prognozie bilansu powinny być spójne z danymi zawartymi w rachunku zysków i strat (Tabela nr 3) oraz w rachunku przepływów pieniężnych (Tabela nr 5). Prognozę należy sporządzić w układzie rocznym.

Tabela nr 5 – Rachunek przepływów pieniężnych Wnioskodawcy³

Rachunek przepływów pieniężnych należy sporządzić metodą pośrednią. Dane zawarte w prognozie rachunku przepływów pieniężnych powinny być spójne z danymi zawartymi w rachunku zysków i strat (Tabela nr 3) oraz w bilansie (Tabela nr 4). Prognozę należy sporządzić w układzie rocznym.